

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljajo tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 222.

V Ljubljani, v petek 30. septembra 1887.

Letnik XV.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEK“

edini katoliško-konservativni slovenski dnevnik

velja za Ljubljano pri upravništvu ali v „Katol. Bukvarni“ prejemam:

Za celo leto predplačan 12 gl.

„ pol leta 6 „

„ četrt leta 3 „

„ jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejemam za vse avstrijske dežele pa velja:

Za celo leto predplačan 15 gl. — kr.

„ pol leta 8 „ — „

„ četrt leta 4 „ — „

„ jeden mesec 1 „ 40 „

Opravništvo „Slovenca“.

Odgovor Poljakov „P. Lloyd“.

Poljaki so priredili v Krakovu deželno razstavo. Ogerski časnikarji, ki v vshodni polovici naše države delajo javno mnenje, kakor Stambulovci v Bolgariji, hoteli so porabiti to priliko, da razdvoje Čeha in Poljake ter oslabé avstrijske Slované.

V Krakov se je odpeljalo okoli 200 Madjarov, kakor poročajo ogerski listi, da s Poljaki sklenejo zvezo. Madjarska politika namreč namerava z vsemi sredstvi tako oslabiti Slované v državi, da ne bodo mogli vplivati na notranjo in vnanjo politiko, kakor bi mogli po svojem številu in vdanosti do prestola. „Divide et impera“, je njihovo gèslo. Posebno jih bode v oči češko-poljska sloga, in ker je ne morejo razrušiti po časnikih, odločili so se z osebnim pohodom v Krakovu doseči svoj namen.

Tem povodom je „Pester Lloyd“ prinesel članek, v katerem pozivlje Poljake, naj se ločijo od Čehov in pridružijo nemško-madjarski hegemoniji. Maks Falk je pričakoval vsaj toliko navdušenje v poljskih listih

za „madjarsko-poljsko zvezo“, kakor je je sam pokazal v „Pester Lloyd“u. No, doživel je popoln fiasko. Poljaki so sicer gostoljubno sprejeli Madjare, klicali so „eljen“, svirala se je Rakočijeva koračnica, govorili so „inter pocula“ o madjarsko-poljskih simpatijah. Ko pa je gospóda začela mirno posvetovati se o madjarskem nasvetu, zavrglo ga je poljsko javno mnenje brez razlike strank. Poljaki sicer tega niso storili ravno vsled slovanskega rodoljubja, marveč iz oportunitete, kar pa je še znamenitnejše. Poljski listi so odločno odbili misel madjarsko, da bi se Poljaki ločili od Čehov v državnem zboru!

„Czas“ piše: „Članek „P. Lloyd“a glasil se je v trenutku okrepitja narodnih simpatij, kakor napačna nota v polni harmoniji, in mogoče je, da ta neskladni glas ni čisto madjarskega izvira in ne odgovarja na klic „eljen“, marveč diši po Dunajsko-semitskem liberalizmu . . . V stvarih državne politike složni smo z Madjari in od začetka smo brez prenehanja hodili v delegacijah z njimi, ker med vsemi strankami in narodi odlikujejo se eni kakor drugi čuvstvom dolžnosti za vojno moč, državni položaj in vnanjo veljavo države.

V notranjih odnosih Cislajtani je in z ozirom na dva razdeljena dela ni treba nam opomniti, da se tu javljajo vprašanja, v kojih se prave simpatije madjarskega naroda povsem ne pokrivajo z delokrogom vpliva, katerega Budimpeštanski kabinet vedno razvija — in tu spomnimo le na „barantijo“ v carinskem vprašanju in specijalno v gališkem vprašanju petroleja. Mi dobro ne razumemo, na katerem temelji „Pest. Lloyd“ opominja Poljake na dolžnost hvaležnosti proti liberalni nemški stranki . . . Čudna je tudi misel in insinucija „Pester Lloyd“a, naj se ne vržemo v naročje slovanske vzajemnosti, naj se odrečemo zvezi s Čehi in naj ne podpiramo reakcije.

Članek je menda pisan v kakem vredništvu v Dunajskem predmestju, ki ne pozná Galicije in Poljakov, ter je poslalo svoje delo v poluradni „Pester Lloyd“, da doseže več efekta.

Naj „Pester Lloyd“ sam zá-se prihrani nauk, kako moramo braniti svojo narodnost proti propadu in rusifikaciji. Slovanska vzajemnost ni naše gèslo.

Ali s Čehi spaja nas več, nego plemenska sorodnost, njihov zdravi razum svobode, ki vzbuja vzajemnost na podlagi priznanja pravice vsaki narodnosti. To je pravo evropsko, v resnici pravo liberalno stališče. Tudi Čehi, ki so pred dvema letoma potovali v Budimpešto s svojim voditeljem dr. Riegrom, bili so srčno vsprejeti, in pravice češkega naroda izvirajo iz istega vira, kakor madjarske . . .

„Kurjer Lvovski“ piše med drugim: „Članek „Pest. Lloyd“a brali smo s čudnim čuvstvom. Veselé nas sicer v članku izražene simpatije, vendar moramo odločno odbiti madjarske predloge. Madjarsko glasilo obžaluje, da so Poljaki v zvezi s Čehi, kar je ironija za poljske koristi. Na vprašanje, ali je zveza s Čehi nevarna poljski narodnosti, ali so Poljaki nezadovoljni s slovanskimi simpatijami in federalizmom Čehov, moramo odločno odgovoriti: „Ne!“ Slovanske simpatije, ki Madjarom delajo toliko strahú, nikakor niso identične s panrusizmom, in odpovedati se tem simpatijam, ker so ljudje, ki zamenjavajo slavizem s panrusizmom, to se pravi pšenico izpleti s plevami.

Poljaki ne hrepené po gospodarstvu v Avstriji, marveč zagotoviti hočejo svojemu narodu in deželi največji razvoj. Iz tega sledí, da morajo Poljaki s svojega narodnega stališča bolj solidarni biti s Čehi, kakor pa z Madjari, katerim je dualizem dal moč, da nemadjarske, t. j. slovanske narode pritiskajo ob steno. Zato morajo Poljaki na podlagi svojih liberalnih načel biti avstrijski federalisti, t. j., držati se morajo svojega starega gèsla: „Svobodnik svobodnim, jednaki jednaki!“

„Obrnimo svetinjo. S kom naj hodijo Poljaki,

LISTEK.

Dolenjski župan.

V.

Že poprej sem omenil, da dolenjski župan ni bil brez vseh napak, akoravno je imel mnogo prav dobrih lastnosti nad seboj, zlasti poštenost in pravičnost v kupčiji, dobrosrčnost in usmiljenje do revežev in popotnikov. Zbadljiv in hudomušen je bil v besedi, pa nekoliko tiste kmetiške baharije je imel v sebi, o kateri pravljica govori, da jo je vrag letač čez deželo našo iz vreče izpuščal ter nad vsak kraj nekoliko iztresel, nad dolenjskim Št. Vidom pa se mu je vreča raztrgala, ter cel oblak prvega izmed poglavitnih grehov razsul se iz nje. Pa tudi te dve županovi slabosti se daste zagovarjati. Zbadljivost in zadirljivost bila je županu prirojena. Nikomur ni na vprašanje naravnost odgovoril, ampak vselej po ovinkih, da je moral dobro glavo imeti, kdor je precej na prvi hip uganil županovo misel. Samó ta, ki je večkrat z njim občeval in privadil se županovi govorici, izhajal je lahko z njim. Kdor je na satiro zopet satirično odgovoril ter mu z enakim denarjem plačeval, ta je županu bil všeč, ta se mu je prikupil.

Mnogokrat sem občudoval njegove izredne duševne zmožnosti, zlasti njegovo naravno dovtipnost in šegavost, ki mu nikdar ni pošla. Vsak hip je bil pripravljen na kratek, pa jednat odgovor in vsakemu se je znal postaviti. Mislim sem včasih: ko bi bil ta možak v šolo hodil, bi vse doktorje, celó Dunajske vélike govornice a la Knotz in Sturm vgnal v kozji rog.

Druga slabost županova, namreč njegova bahčnost, ima tudi svoj izgovor. Menim, da oče župan zastran nje lahko sedí na ponižnem stolčku v nebeškem kraljestvu. Župan si je z umnim gospodarstvom, posebno pa z živinorejo pridobil svoje lepo premoženje. Poleg tega je bil silno varčen in brez potrebe ni vrgel dvojače iz žepa. Zakaj bi se ne bil malo ponašal s svojimi rejenimi govedi in plodnimi njivami, pa včasih pobrenkljal s tolariji v žepu? Saj je vse na pošten način prišlo k hiši. Brez srebra župan res nobedenkrat ni bil, celó takrat ne, ko je šel po brazdi z drevesom. Nekega dne se mu je pripetilo, ko je rataril, da se je sivec pred njim ustavil in mu ravno v žep, ki pri jirhastih hlačah nekoliko proč štrli, nakidal gnoja. Župan je imel opraviti, predno je svoje križavce zopet osnažil. Dejal je, da nekoliko srebrnjakov nosi pri sebi zato, da ga „božje“ ne zadene. Ne vem, je-li bila to

šala ali je župan res to prazno vero imel, da srebro v žepu varuje nagle smrti. — V dokaz, da je bila županova baharija največkrat čisto nedolžna, naj sledí tu nekoliko dogodbic iz življenja njegovega.

Hodil je na Štajarsko po vole, s kterimi je doma polje obdeloval, potem pa jih dobro zredil in Ljubljanskim mesarjem prodajal. Neko jutro je več vasi dolenjega Štajarja prehodil in naposled res dva lepa voliča iztaknil. Po dovršeni kupčiji gré v krémo poiskati si kapljo vina in kaj za pod zobé. Krémarica je ravno repo obrezavala, ko župan čez prag stopi in vošči dobro jutro. Kosilo je bilo kmalu na mizi. Ko je krémarica našega gosta pošteno preskrbela z jedjo in pijačo, vsede se zopet tje k repi in nadaljuje prejšnje delo. Repa je bila tako debela, da je župan kasneje večkrat pravil o njej, trdeč, da svoj živ dan ni videl takošne repe, kakor takrat na Štajarskem. Krémarica se pa tudi ni malo pobahala z njo, ampak najdebelejšo s kupa vzame in na mizo zavalí, rekoč: „Kaj ne, da vi, oče, doma na Kranjskem niste še nikoli takó velike repe pridelali, kakor je ta?“ — Župan malo pomisli, potem pa vpraša ženo: „Mati, kaj se vam ta repa zdi debela?“ — Žena pravi: „Gotovo tolike repe niste še nikdar videli, nikar pa na svoji zemlji pridelali; stavila bi z vami.“ — Župan se ozré na repo, ki je skoraj

ako ne s Čehi? Kakor piše „Pester Lloyd“, bila bi naša dolžnost hvaležnosti, da se pridružimo Nemcem. Gotovo je neprijetno, poslušati iz ust onega, ki se imenuje našega prijatelja, ob resni uri take nasvete, ktere mora vsak poznavalec poljskih razmer in poljske zgodovine smatrati britko ironijo. Ali ne vé „Pest. Lloyd“, da se Poljaki nimajo zahvaliti za nobeno svojih narodnih in gospodarskih pridobitev centralističnim Nemcem? Ravno ti so zakrivali germanizacijo in propad dežele. Prečita naj zgodovino naših konstitucijskih bojov, naše trgovine in prometa, naših šol in zavodov! Na kateri strani naše zgodovine trpljenja najde preiskovalec le jedno točko, ki nam nalaga hvaležnost nasproti sedanjim prijateljem Madjarov proti Nemcem? Vsak svoj uspeh morali smo si priboriti po hudem boju in velikih izgubah. Nedavno so nam Dunajski listi dovolj jasno povedali, česa smemo pričakovati od zvez z Nemci. Vrnemo simpatije Madjarom, toda v zadevah svojega naroda in dežele imamo dovolj nasvetov.“

Enako pišejo drugi poljski listi kot: „Nova Reforma“, „Dziennik Poljski“, „Gazeta Narodowa“ in „Przeglad“.

Po teh izjavah poljskih listov smemo upati, da bodo Poljaki v državnem zboru zvesti ostali svojim dosedanjim zaveznikom.

Čehi in Nemci.

(Dalje.)

Že pred „narodno spomladjo“ l. 1848. bile so na Češkem napete razmere, kojih vzroki pa so bili v prvi vrsti politične in socialne narave.

Češka dežela ima mnogo bogate in vplivne aristokracije, ki je že pred polustoletjem stopila z narodom v ozko zvezo in pospeševala narodne težnje. Ta zveza je bila toliko naravnejša, ker so se češki kavalirji potegovali za deželno avtonomijo.

Češki stanovni so pričeli boj proti Dunajski birokraciji že davno pred 1848. letom. Že 1843. l. so opozicijski češki stanovni veselili se male zmage nad Dunajsko dvorno pisarno. Od istega časa so vstrajno nadaljevali pot pod vodstvom grofa Deyma, kteremu je bil svetovalec Palacky.

L. 1846. je Palacky spisal „spomenico o presnovi češke deželne uprave“ ter pojasnil stališče deželnih stanov nasproti javnim oblastim kot: osrednji oblasti države, javnemu mnenju in narodnosti. „Države osrednja oblast je po naravnem zakonu oživila še močnejšo oblast, namreč moč javnega mnenja. Iz naročja javnega mnenja pa se tudi po naravni postavi razvija nov, mogočen faktor svetovne zgodovine, načelo narodnosti, ki je protipeza centralizaciji.“ Češki stanovni so se morali naslanjati na eno teh načel, da so si priborili veljavo. Palacky jim je priporočil načelo narodnosti.

Ta zveza političnih teženj z narodnostnimi koristmi češkega naroda zdela se je vabljava tedanjim vrstnikom nasproti mrtvemu birokratizmu. Nemci in Čehi potegovali so se skupno za deželno avtonomijo.

Na Dunaji so srpo opazovali in zasledovali gibanje na Češkem, ker deželne samouprave so le na škodo osrednje državne oblasti. Prijatelji tega gibanja pa so se navduševali za zvezo plemstva z meščanskim življenjem proti „bujno cvetoči zajedavki na drevesi države“, proti sovražni birokraciji. Deželni stanovni češki zahtevali so v bistvu avtonomno češko državo z „narodno deželno upravo pod avstrijskim orlom“. Te želje jim je Dunajska vlada odbila 23. julija 1845, vendar se opozicijska stranka ni dala ostrašiti. V deželnem zboru l. 1847. je celó zmagala s svojimi terjatvami, ki so „najvažnejši dogodek v življenji čeških stanov pred 1848. l.“, kakor piše Kronos.

Stanovni so zahtevali, da sodelujejo pri finančnih operacijah države, da država vsako leto predloži državni budget in omeji uradniško oblast, da se sodnijske obravnave vrše ustno in javno in da so vse stranke enakopravne pred sodiščem. Te terjatve so nekako prve lastvice 1848. leta.

Meseca marca 1848 je bilo prebivalstvo v Pragi enega duha. Na ljudskem shodu zvečer 11. marca sklenili so 14 točk „narodnih želj“; prva je bila: „popolna in vsestranska enakopravnost nemške in češke narodnosti“. Druga točka je bila: „zjedinjeno zastopstvo Češke, Moravske in Šlezije“. Te terjatve so še vedno v programu češke stranke.

V marcu l. 1848. so bili složni Čehi in Nemci, posebno pa v Pragi. Nemci in Čehi bila sta „Pemca“, in v Pragi je prebivalstvo ponosno klicalo: „Mi smo Pražani“.

Ko so v Pragi zvedeli, da je dné 15. marca dovoljena konstitucija, zbrali so se takoj češki in nemški voditelji pod jedno zastavo ter sklenili delati na to, „da se ne bo rušila srečna razmera sloge češkega in nemškega prebivalstva“. Nad petdeset pisateljev obeh narodnosti je zborovalo od 18. do 21. marca pod predsedstvom Šafařika; izjavo je spisal Palacky. Podpisali so se: Šafařik, Palacky, Havliček, Josip in Hermenegild Jireček, Hanka; dalje Ebert, Kuranda, Hartmann, Meissner in drugi. Takega skupnega postopanja na političnem polju na Češkem pozneje več ne zasledimo.

Pooblašilo se je nebo. Opozicija deželnih stanov je zaostala, izgubila je tla, veljavo si je pridobil demokratiški življenj in z njim skrajni nacionalizem. Stali so si nasproti Mladočehi in Velikonemci. Posebno pa velikonemški valovi, ktere je vznemirjala sapa iz Frankobroda, ohladila je vse avstrijske Slovane, v pri vrsti pa Čehi. Vsi so se zbalí nemškega vpliva, ako se avstrijska država tesno združi z Nemčijo. Mesece dni po shodu v Pragi, kjer so sklenili „popolno in vsestransko enakopravnost češke in nemške narodnosti“, odpovedal se je Fr. Palacky skupnemu odboru petdeseterih članov.

To pismo z dné 11. aprila 1848 je znamenito, ker odkrije za vse čase politično vero Čehov gledé habsburške države. Palacky zagovarja v pismu Velikoavstrijo ter zavrača celó „mogočnost ruske vesoljne države“. Avstrija je potrebna na jugovshodu Evrope. „V resnici“, glasi se večkrat navedena izjava, „v resnici, ko bi že zdavnaj ne bilo avstrijskega cesarstva, morali bi je ustanoviti v

interesi Evrope in človekoljubja.“ Centralistom in unionistom v Frankobrodu je zaklical: „Moji pogledi morajo obračati se na Dunaj“. Ako je močno „središče“, misli je Palacky, rešeni bodo tudi Čehi. Zato pa je odločno pobijal centrifugalne težnje nemških nacionalcev in Madjarov. (Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. septembra.

Notranje dežele.

Da je *ministru Gautschu* v prvi vrsti za ponemčevanje avstrijskih ostalih narodov, dokazal je s tem, da je v popolnoma italijanskem mestu Tridentu ustanovil gimnazijo z nemškim učnim jezikom. Pl. Gautsch je pristaš zastarelega načela, da je „avstrijsk“ in „nemšk“ eden in isti pojem. Otvorjenje te gimnazije žalilo bo Italijane v njihovi narodnosti, irredenta pa je dobila za svoje težnje trdna in plodovita tla.

Ministerske konference dné 28. t. m. pod cesarjevim predsedništvom vdeležili so se Kalnoky, Byland, Kallay, Taaffe, Dunajevski in Tisza. Zgotovil se je pri tej seji konečno skupni proračun za bodoče leto.

Iz *galiških* deželnih poslancev in strokovnjakov sestavljena enketa, ki naj presodi normalnošolske postave, sklenila je, da se ustanovi nova zaklada v podporo in pomnoženje šol. V ta namen naložil se je zemljiškim posestnikom podvojen davek. Tudi občine, ki nimajo še šol, plačevati bodo morale v to svrhu nove srenjske doklade.

Higijskega kongresa na Dunaji vdeležil se je tudi *Sarajevski* župan Fadil beg. Cesarjevič Rudolf rekel mu je pri vsprejemu na cesarskem dvoru, da bo za gotovo prišel prihodnje leto v Bosno in Sarajevo.

„Egyetertes“ vé iz zanesljivega vira, da znaša po sklepni računih *ogerski deficit* za l. 1886. štiriinpetdeset milijonov.

Vnanje države.

Kakor se poroča iz Badena, obiskal bo *srbski* kralj Milan dné 3. oktobra kraljico Natalijo. Pravijo, da ju bo skušal združiti ministerski predsednik Ristić ter da je dobil v tem oziru že potrebno kraljevo pooblastilo. Upajo, da se bo kraljica kmalu vrnila s kraljevičem v Beograd. — Blizo Krušumlja vjeli so po trdem boju roparsko četo, kateri načelnik je bil kot ropar zloglasni Nina.

Bolgarska opozicija se zopet peča z idejo o „balkanski konfederaciji“, o popolni nezavisnosti združene Bolgarije in Makedonije. Pravi, da je to edino mogoče sredstvo, ako hoče rešiti finančno neodvisnost od avstrijskega kapitala. K temu je treba pa opoziciji dvojnega: Nadaljevati dosedanje prijazno politiko nasproti Rusiji, in skrbeti za notranji mir, ker le tedaj more se razviti narodno blagostanje. Prvi pogoj vestno izpolnjuje. Kar se tiče pa notranjega miru, skrbi zanj tako malo, kakor vlada sama. — Opozicijski vodja Petko Slavejkov pisal je knezu; v pismu naglašja, da si vlada le sama sebi škoduje z nasilnim postopanjem. Ako vlada ne bo politično-premišljeno ravnala z narodom, podkopala bo sama popolnoma slaba tla, na kojih stoji knežev prestol. Naj šepetajo ministri Koburžanu na ušesa, kar hočejo, narod ni z njimi enih misli, pa tudi ne bo hotel trpeti slabih nasledkov nesrečne politike sedanjih ministrov.

polovico mize pokrivala ter pravi: „Meni se ta repa prav nič velika ne zdi; — da bi vi našo repo videli, kakošna po Témenici izraste, potem bi vedeli, kaj se pravi debela repa. Tako repo, kakor ste jo na mizo prinesli, pri nas vso za svinje odmečemo, — „za ribati“ imamo pa še vse debelejšo.“ — Krčmarica z rokama tleskne in vpraša: „Za božjo voljo, kakova more neki vaša repa biti, če se vam ta-le na mizi dozdeva majhna?“ — Župan se namuzne in počasi reče: „Naša repa, ki je za kisavo namenjena, je takó težka in debela, da jo morata dva na plohu v hišo prinesiti. Eden potem na plohu repo s sekirotesačo razsekuje, drugi pa kose ženskam odnaša, da jih zribajo.“ — Krčmarica vidi, da jo župan ima za norico, vrže repo z mize v kot in razžaljena smukne skozi vrata. Župan je komaj mater nazaj priklical, da je kosilo plačal in šel z voličema proti domu.

Drugi pot se je župan odrezal cerkveniku, ki mu je v neki župnijski cerkvi na Štajarskem kazal krasno, velikansko svetilnico pred altarjem, češ, da vsa kranjska dežela tako ogromne svetilnice ne premore. „Kaj, ta svetilnica, da bi bila velika? Kaj še? V naši fari doma je svetilnica, ki ob praznikih gori pred altarjem, tako velika, da se mora cerkvenik s čolnom prepeljati od roba do srede, da prižgé

luč.“ Kaj pa, da cerkvenik tega ni verjel, ampak veselo se nasmehnil šaljivemu Témeničanu.

Kadar je župan v Ljubljano prišel, vzel je vselej precéj denarja seboj, v srebru in v papirji. Če prav ni vsega zakupil, kolikor je imel gotovine v žepu, rad je malo požvenkljal s srebrnino in odpiral svojo listnico, v kateri je imel bankovce nagnječene, kar jih je notri moglo. Po prodajalnicah je le s srebrom plačeval in celo pest tolarjev ali dvajsetih razsul po plohu, če prav je račun komaj polovico tega denarja znašal. — Če ni mogel kake reči v prodajalnici dobiti ali vsaj take ne, kakoršno si je župan želel, takoj je vprašal: „Kedaj gré prvi vlak na Dunaj, bom pa tje stopil kupit to reč, ki si jo želim, saj z vami Ljubljancani je figa.“

V Ljubljani je župan obiskal mladega bogoslovca v semenišči, vsedel se na stol in rekel poklicati še druge tovariše v dotično sobico. Pokusil je semeniški kruh, malo se pošalil z mladenčji, pred odhodom pa posegel v žep, izpulil zagrabeč goldinarjev iz listnice in razdelil med mlade gospode. Pač so le-ti strmeč gledali očeta župana, ki razmetava dragocene listke s cesarjevo glavo, kakor bi jih pobiral tam-le po cesti.

Odlični Kranjci.

(Dalje.)

Mušič Feliks, Novomeščan, kapelanoval je najpred v Metliki na Kranjskem, od koder so ga leta 1803 prestavili na Vransko. A še istega leta moral je iti kot provizor v Ulimije, l. 1804 pa k sv. Andražu nad Polzelo. Potem kapelanoval je zopet na Vranskem, koncem leta 1805 pa je bil premeščen v Braslovce, kjer je služil do 1. junija 1806. Takrat je šel kot provizor k sv. Marjeti pri Rimskih toplicah, kjer je 14. junija l. 1807 postal samostalen kurat. Leta 1817 stopil je v pokoj in je šel kot misar v Petrovce. Umrl je ondi 29. avg. 1841.¹⁾

Paradeiser Miklavž, posvečen od Lavantinskega škofa Lenarta na kvaterno soboto: „Intret“ l. 1514 v subdijakona, v soboto: „Sicientes“ i. l. v dijakona, na veliko soboto i. l. pa v mašnika.²⁾

Perše Anton „natione Carniolus, Rudolphs-wertensis ordinatus Flumine ad S. Laurentium, Dioec. Segpensis Anno 1734. Humanista Labaci et Zagrabiae, ubi absoluta Philosophia in secundum Annum, Theo-

¹⁾ J. Orožen, IV., b., 356.

²⁾ Zapisnik ordinacij Lav. škofije.

„Pregledu“ piše se iz Petrograda: **Ruski** namestnik Varšavski, general Gurko, prosil je za svojo ostavko, ker se bajè ne strinja s Petrogradsko vlado. Gurko postopati hoèe samostojnejše, v tem sklepu podpira ga posebno tudi soproga njegova. Zaradi tega pa je prišel v nasprotja, ki so mu narokovala omenjeno prošnjo. Vojni minister Vannovski prišel bode v kratkem nadzorovat v Varšavo. — „St. Petèrburgskija Vèd.“ pravijo, da je Rusija obdržala svojo veljavo kot evropska velesila, pri tem pa je dobila v srednji Aziji takò trdna tla, da bo prej ali slej Rusija odločilna velesila ob indijskem okeanu. Vse to pa bo dosegla Rusija vsled ugodnih razmer, ne da bi pri tem moral prelivati kri ruski vojak. — „Mosk. Vjed.“ svetujejo vladi, naj v prvi vrsti vravná finance svoje z razpisom novih davkov, vojne pa naj ne skrèi.

Akoravno se od vseh strani trdi, da dogodek ob **francoski** meji nima velicega pomena, vendar se ta stvar ne bo popolnoma gladko zvršila. Nemški preiskovalni uradniki hoèejo vso krivdo od Nemèije odvrniti, med tem ko se glasé francoska poročila ravno nasprotno. Minister Flourens dobil je koneèno poročilo od državnega pravdnika Sadoula, v katerem ta odloèno trdi, da sta bila Francoza na francoskih tleh zadeta. Nemški državni nadpravdnik Kolmarski, ki je tudi na lici mesta preiskoval, poslal je pa v Berolin zapisnik, v katerem pravi, da sta bila Francoza obstreljena na nemški zemlji in še-le na to sta že ranjena šla nazaj, pri tem pa na francoskih tleh onemogla in padla. Nemci trdijo, da je vojak Kauffmann upil trikrat „stoj!“, predno je streljal. Lastnik dotičnega tamošnjega lova imenom Lebeque pa odloèno zanikuje to v „Figaro“. Kauffmann trdi tudi, da so Francozje streljali nanj. Francoska poročila so v tej zadevi verjetnejša od nemških. Kajti preiskava je dokazala, da na nemški zemlji ni krvavega sledú, marveè le na francoskih tleh. Francozje so bili toraj na lastnih tleh zadeti. Tudi streljali, oziroma pomerili s puškami so proti Kauffmanu, to pa še-le potem, ko je nemški vojak že enkrat vstrelil. — Minister notranjih zadev podaril je gonjaèevi vdovi za prvi èas 500 frankov. Kako da si pa nasprotujejo razna poročila, kaže nam posebno okoliščina, da nemški listi zatrjujejo popolno nekrivdo Nemèije, nekteri francoski èasopisi pa trdijo celò, da je Kauffmann v svoji pijanosti stavil s svojim tovarišem, èeš, pogumen sem toliko, da si upam streljati na prve Francoze, ki pridejo mimo (?).

Španska kraljica pretrgala je naenkrat svoje potovanje ter se obrnila proti prestolnici. Vzrok temu je ta, ker jo je narod po nekterih baskijskih krajih sprejel prav mrzlo. V Azpejtiji kazali so Karlisti oèitno svojo mržnjo do nje. Posledki tega ponesreèenega poskusa, da bi kraljica z osebnò ljubeznjivostjo pridobila srca Karlistov, bodo prej ko ne osodepolni za ministerstvo Sagaste. Konservativni liberalci in reformisti oèitajo ministerstvu, da je s svojo nepremišljenostjo pripravilo kraljici tako „neèuvano ponižanje“.

Pri vrodu v **italijansko** luko mesta Taranto potopila se je avstrijska ladija „Trapano“. Prišla je iz Braje z žitom. Ker je bila pomoè blizu, rešili so se vsi ljudje.

Rumunsko ministerstvo peèalo se je pred kratkim v eni svojih sej z vprašanjem, da se začne Rumunija zopet pogajati z Avstrijo v zadevi trgovinske pogodbe. Kamora sešla se bo dné 15. oktobra ter bo trajalo njeno delovanje dvanaest dni.

Egiptska vojna domaèih polkov dobila je enotno angleško komando.

Sultan **Zanzibarski** odstopil je celo vshodno-afriško ozemlje, ktero je bila njegova last vsled pogodbe dné 1. novembra 1886, Nemcem in Angležem proti primerni letni odškodnini.

O ubegu Ejuba kana, **afganskega** pretendenta, pišejo se „Daily News“ iz Teherana sledeèe zanimive èrtice. Po svojem prvem ubegu l. 1885. nadzorovali so ga v Teheranu zaèetkom strogo kot državnega vjetnika. Ni se smel iz hiše ganiti, ktero je obkolila stotnija vojakov. Šèasoma pa je stroga paznost vojakov ponehala in tudi vlada sama je pričela misliti, da se je Ejub kan sprijaznil s svojo osodo, ker je zelò skromno živel ter celò pripeljati si dal iz Mešeda svoje žené in najmlajšega brata. Dovolili so mu, da se sme po mestu sprehajati, a mesta ne sme zapustiti. Letošnjo spomlad je prosil dovoljenja, da bi smel vroèe poletne mesece preživeti na deželi; ker vlada temu ni ugovarjala, odpotoval je, zapustivši v mestu, da bi bolje prevaral varuhe svoje, brata, dve ženi in oddelek poslov, v 18 konji, s tretjo ženo in malim spremstvom v Pajriš, kjer se je nastanil poleg turškega poslanstva. Kmalu pa je začel na tihem delovati. Pozval je svojih 200 pristašev v Korassanu pismeno, naj ga pričakujejo na različnih krajih med Teheranom in Mešedom. Dné 22. avgusta odjahal je kot Perzijan preobleèen o polnòèi z desetimi Afganci na doloèeno mesto, kjer ga je pričakoval brat njegov in šest družih jezdecov. Od tod odrinili so proti Korassanu. Imel je sabo 32.000 mark, ktere si je bil prištedil od angleške penzije. Ko ga je njegova èastna straža družega dné zastonj pričakovala, poslala jej je žena njegova Ejubovo lastnoroèno pismo, da je bolan in naj preskrbi straža potrebna zdravila. To je trpelo osem dni. Osmi dan pa so nanzanili to èudno vjetnikovo bolezen ministru zunanjih zadev, ki je takoj šel v Ejubovo stanovanje. Tu mu je žena vse razodela ter izročila Ejubovo pismo, v katerem ta prosi kralja odpušèanja ter priporoèa žene njegovi milosèrnosti. — Anglija je rekla, da je vse to zakrivil minister zunanjih zadev, in v istini moral je moè tudi iz službe stopiti.

Izvirni dopisi.

Iz **Novega mesta**, 27. septembra. (Potovanje mil. g. knezoškofa.) Lahko bi rabil, ko bi jo hotel, tisto staro že zelò obrabljeno frazo, èeš, da sem čakal in čakal, da bi se oglasilo kako spretnejše pero in opisalo „Slovenca“ bivanje našega mil. g. knezoškofa med nami, da sem nazadnje pa sam primoran bil vzeti pero v roko. Toliko rajši bi jo rabil, ker bi se s tem opravièil, da me je prehitel Višnjegorski ali Višnjanski dopisnik. Ali èe prav premislim, radi tega se mi opravièevati še treba ni, ker prviè je to zelò naravno, saj je Višnjagora veliko bliže Ljubljane kakor Novomesto. Drugiè poèakati bi bil moral Višnjanski dopisnik nekaj dni, ker se o oddaljenem dogodku lahko mirnejše in bolj objektivno piše, toliko bolje, ker so „Slovenca“ tisti èas še le doli od hrvatske meje dohajali dopisi. In tretjiè, èe se je že Višnjanski dopisnik bal, da ga kdo ne prehití, položiti bi bili morali, g. vrednik, dopis iz Višnjegore toliko èasa na stran, da se zvrsté vsi, Belokranjski, Novomeški in Trebenjski dopisniki. Zdaj pa sem v nevarnosti, da me tudi Trebanjski prehití.

Na „Vahti“ nad Lužo vrh Gorijancea, do kjer jih je bil vrl Semièan s svojimi èilimi konji pripeljal, poslovili so se v torek 20. t. m. mil. g. knez in škof pod slavolokom od Belokranjcev. Spremljani

od Novomeškega prošta, mil. gosp. P. Urha, ki so jim bili do Semièa naproti prišli, in od preè. gosp. Aleša, dekana Semiškega, pripeljejo se ob 7. uri zveèer v Novomesto. Na trgu pričakovala jih je velika množica, pred kapiteljnom pa so jih sprejeli preèastiti gg. kanoniki, blag. g. vladni svètnik in okrajni glavar J. Ekel, mestni župan gosp. dr. Poznik z g. namestnikom, in poveljnik meščanske straže g. stotnik Wagner z nadporočnikom gosp. Kosom. Drugi dan poklonili so se še mil. knezoškofu gg. okrajni komisar Vesteneck, predsednik okrožne sodnije gosp. Jevnikar z vsem osebstvom okrožne sodnije, namestnik državnega pravdnika, dva zastopnika Št. Peterske fare, Leskovski dekan preè. g. dr. Sterbenec, več sosednjih gg. župnikov in èè. gg. franèišكاني.

V sredo popoldne obišejo visoki gospod zavod šolskih sester v Šmihelu. Navzoèe domaèe šolske deklice izroèé z lepo pesmico milostljivemu šopek, sirota-deklica pa jih nagovori: „Milostljivi gospod knezoškof! Ljubljani višji pastir! Slišali ste na svojem potovanji veliko lepih govorov, s kterimi so Vas deklice pozdravljale. Zdaj pa Vas tukaj v Šmihelu tudi jaz lepo pozdravim, jaz uboga deklica, in prosim ponižno, podelite nam sveti blagoslov!“ Po prejetem blagoslovu: „Hvala!“

Za kulisami smo zvedeli o deklici in njenem „govoru“ da je prejšnji dan bila poklicana z doma, (zdaj so gluhoneme razen ene na poèitnicah), da je dobila svoj govor spisan in se ga naučila hodeè sem ter tje, kakor kak dijak.

Ogledali so si potem mil. g. knezoškof vso hišo èè. šolskih sester, nato cerkev in župnijsko hišo in se vrnili v Novomesto, kjer so še franèiškanski samostan obiskali.

Zveèer igrala je na kapiteljskem dvorišèi mestna godba. Mil. g. knezoškof prišli so k njej in jo zelò pohvalili. Posebno pa so bili veseli dijakov, ki so jim napravili podoknico. Stopili so k njim in vsacega nagovorili.

Maševali so visoki gost v sredo in èetrtek ob 1/2 8. uri vselej v polni kapiteljski cerkvi. V èetrtek ob 9. uri pa so mil. knezoškof zopet zapustili Novo mesto. K odhodu prišla sta zopet gg. vladni svètnik Ekel in stotnik Wagner. Spremljani od mil. g. prošta odpeljali so se v Trebnje.

Z Goriškega, 22. septembra. (Cecilijanska produkcija v Dornbergu.) Ob drugi uri popoldne se okreèpàni podamo zopet v farno cerkev k litanijam in blagoslovu. Pri litanijah so se pele Fajgeljnové litanije za moški zbor v slovenskem jeziku; samo „Tantum ergo“ se je pel, kakor cerkvena pravila „coram Exposito“ zahtevajo — latinski. Prej in poznej pa je pela cela cerkev s peveci vred dve slovenski ljudski pesmi: „Pridi molit“ in „Velik je ta zakrament“.

Po blagoslovu je imela biti najlepši točka dnevnega reda — prosta zabava. Napitnice, petje, prijateljski razgovori pri kozarci vina, to bi bilo marsiktero mraèno èelo razvedrilo in trudne ude okrepi. Žalibog, da je to nedolžno veselje cecilijancem skalil omenjeni gospod. Komaj pridemo na vrt Šinigojev in se vsedemo, vstane neki gospod iz

logiae Morali operam dedit.“ L. 1737 je bil 29 let star in od 25. aprila drugi kapelan v Ponikvi.¹⁾

Purger Anton, „Rudolphswertensis, actatis 24 An. approbatus 9. Aprilis 1761 et missus in Siessenberg pro Subsidiario.“²⁾

Stuler Matija „de Rudolfswerd“ prejel je na kvaterno nedeljo: „Intret“ 1512 od Lavantinskega škofa Lenarta presbyterat.³⁾

Sumbragkh (Žumprek) Peter „de Rudolfswerd“ posveèen od Lavantinskega škofa Lenarta „ad tit. provis. mensae a Generoso viro dno Johanne Vnngnad de Sunneckg“ v soboto: „Venite adoremus“ 1514 v subdijakona, v soboto: „Veni et ostende“ i. l. v dijakona, v soboto: „Remeniscere“ leta 1515 pa v mašnika.⁴⁾

27. Sv. Peter v Komendi.

Janežič Jožef, od 8. maja 1780 župnik pri sv. Andraži nad Polzelo. L. 1797 odpovedal se je in odšel v svoj rojstni kraj, kjer je umrl.⁵⁾

Stebe Andrej, nekaj èasa duhovni pomoènik pri sv. Ksaverji na Stražah, prišel je od tam za kapelana v èerno na Koroškem, potem v Šent-Mihel v Junski dolini, leta 1741 pa v Ljuèe na slov. Šta-

jarskem, kjer je služboval do 1753. Takrat je odšel na Reèico. Leta 1728 in 1729 je bil subsidiarij v Trbovljah.¹⁾

Zadergal Matija, roj. 1. febr. 1778, posveèen 10. sept. 1807, kapelanoval je od 8. maja 1812 do 15. nov. 1813 v Ljutomeru, 1822 pa pri sv. Marku niže Ptuja. L. 1824 je zaradi bolezni šel v pokoj in je bival do 1835 pri dominikanih v Gradci, potem pa v Strassangu. L. 1843 se je preselil v Maria-Trost pri Gradci, kjer je 69 let star umrl 11. aprila 1857.²⁾

28. Sv. Peter pri Novem mestu.

Grivic Lovro, roj. 1. avgusta 1730, posveèen 23. sept. 1758 „ad tit. mensae Illustrissimi Dni de Gerletschitsch, Colonelli in Croacia“, kapelanoval je od febr. do oktobra 1764 pri sv. Juriji na Šèavnici, potem do oktobra 1765 pri sv. Križi na Murskem polji. 1766 in 1767 je služil kot kapelan pri svetem Miklavžu v Ljutomerskih goricah, od koder se je meseca maja 1768 preselil k Veliki nedelji. L. 1770. je postal vikarij pri sv. Tomaži ter je služboval ondí 11 let. Dne 11. avg. 1781 bil je imenovan župnikom v Središèi, kjer mu je Jožefova dòba z raznimi

naredbami provzročila mnogo sitnob. Umrl je 5. jan. 1802 ob 1/2 2 popoldne.¹⁾

29. Podzemelj.

Jaklevič Janez, roj. 16. jun. 1778, posv. 4. nov. 1803, kapelanoval je na Muti 1 leto, na Ptujski gori 2 meseca, na Hajdinu 6 mesecev, potem je bil 1 1/2 leta provizor na Hajdinu. Dne 2. maja 1809 je postal kurat pri D. Mariji v Pušèavi, a že 3. sept. 1810 je odšel kot župnik v Remšnik. Tukaj je služboval do 25. okt. 1820, potem pa je šel župnikovat v Brezje. O tod je 1. aprila 1842 odšel k sv. Martinu pod Vurbergom, kjer je služil do 4. novembra 1848. Takrat je stopil v pokoj in je živel večidel v Selnici, kjer je tudi umrl.²⁾

30. Polhov Gradec.

Constantin Jožef, „alumnus“ in duhovni pomoènik v Gornjem gradu 1775—1777, kapelan na Vranskem 1777, vikarij na Bizeljskem 1779—1781, župnik in komisar v Pilštanji 1781 in 1782 in župnik v Ljuèah 1783—1802. Potem se je župniji odpovedal in je odšel v svoj rojstni kraj.³⁾

¹⁾ Kronika Središka—rokopis.

²⁾ J. Orožen, I, 71, 132, 136 in 424.

³⁾ J. Orožen, VI, 88.

(Dalje prih.)

¹⁾ in ²⁾ Catalogus D. D. Parochorum et Cooperatorum.

³⁾ in ⁴⁾ Zapisnik ordinacij Lav. škofije.

⁵⁾ J. Orožen, IV., a., 203.

¹⁾ J. Orožen, II., b., 105.

²⁾ Šematizmi Sek. škofije.

Rifenberga, ter predlaga stoloravnateljem č. g. Kl. Pristaši njihovi, ki so bili skoraj gotovo najeti, pritrdili so temu glasno in enoglasno, med tem ko drugi pri oddaljenih mizah še vedeli niso, kaj se godi, bližnji pa so temu predlogu ugovarjali, češ, mi ne potrebujemo stoloravnatelja, saj je prosta zabava.

Nato začne govoriti gosp. Kr. Najprej je začel udrihati po Nemcih, ki so v Konstanci sežgali Husa. Taka je nemška gostoljubnost in k tem Nemcem hodijo cecilijanci na zborovanje. (Čikal je na dva gospoda duhovna goriška, ki sta bila šla letos k obnemu zboru cecilijanskem v Konstanci.) Čuda, da sta se še živa vrnila od Nemcev. Vsa nemška darežljivost in gostoljubnost je sumljiva. Timeo Danaos. Kaj nam obljubujejo cecilijanci? Samo pri tihih mašah smemo še peti slovenski... Na Ogerskem imajo že v nekih krajih madjarsko liturgijo, zakaj tudi ne Slovenci slovenske! Nasproti takim nepriemernim napadom je zginila potrpežljivost cecilijancev, ki so se do sedaj iz ozirov na gospoda govornika pasivno in mirno vedli. Vprašamo, v katerem društvu bi si društveniki dali tako v obraz pljuvati? Sami Dornberški pevci niso mogli poslušati govora in začnejo popevati. Nasprotniki temu ugovarjajo, cecilijanci odgovarjajo... Ko gospod govornik vidi, da je vsa duhovščina, pevci in učitelji, sploh vse razun najetih kričarjev mu nasprotno, — umolkne. Pozneje gre še k nekaterim mizam pobirat doneske za društvo sv. Cirila in Metoda in ti „nemški“ cecilijanci so mu radi darovali. Prosta zabava se je med lepim petjem brez nadaljne nezgode vršila in izvršila. Tak je bil v resnici shod v Dornbergu dne 15. sept. Svet pa naj sedaj sodi! Gotovo ni gostoljubno, povabiti goste „na svoje in cele občine radost“, potem jih pa javno osramotiti. Kdor je proti latinščini, naj pové svoje razloge mirno in v domačem jeziku, ne pa polovico latinski. Kdor očita cecilijancem, da hodijo moledovat za nemško gostoljubnost, mora sam pokazati slovansko gostoljubnost nasproti svojim gostom. Po vsem moremo sklepati, da je gospod hotel društvo speljati na led in osramotiti, ker nekaj dni prej se je vpisal, da je smel govoriti, potem pa zopet izstopil. Zastopniki novoslovenskega bogoslužja nam obetajo, da bo ves narod prešnil nov krščanski duh razumnosti, pobožnosti in gorečnosti. Pri Dornberškem shodu smo videli prepored novega krščanskega duha. Sapienti sat!

Borodinov.

Iz Savinjske doline, 28. sept. Prelepa in povsod, kjer Slovenci živé, posnemanja vredna slovesnost se je 26. t. m. v Gornjemgradu vršila. Jednajst čast. gospodov duhovnov z dvema gospodoma bogoslovčema iz dekanije zbralo se je namreč v ta dan krog svojega ljubega duhovnega očeta, zaradi priljudnosti in gostoljubnosti povsod znanega preč. g. dekana, da bi se 25letni spomin Slomškove smrti tudi v cerkvi dostojno obhajal. Ob 10. uri dopoldne se je slovesnost z mrtvaškimi opravili pričela; potem je preč. gosp. dekan ob obilni asistenciji mrtvaško sv. mašo služil. Tudi vernega ljudstva je bilo veliko navzočega. Po dokončanem sv. opravilu pa je bil obed pri preč. g. dekanu. Omeniti mi je še njegove prekrasne napitnice, ki se je blizo tako-le glasila: „Knezovladika Anton Martin Slomšek že 25 let v zemlji počiva, a njegov spomin še v srci vsakega rodoljuba živi. Kako rado ljudstvo še sedaj prebira njegove spise, pred vsem njegove pastirske liste, pri katerih so pobožni poslušalci mnogokrat glasno jokali! Duhovni bratje! Skušajmo biti Slomškovi nasledniki v njegovej ljubezni do cerkve, dežele in domovine! Skažimo mu pa svojo hvaležnost za preobilni njegov trud posebno še s tem, da za obilno naročevanje na „Slomškove zbrane spise“ po svoji moči skrbimo. Slava in večen spomin toraj rajnemu Antonu Martinu Slomšku!“ Res, pristrčne, očetovske besede, ki so pričujoče globoko ganile! Pred svojim odhodom se je vsa častita družba v 25letni spomin Slomškove smrti dala še fotografovati.

Domače novice.

(Javna tombola.) Nedelja je blizo, in blizo toraj javna tombola. Ako bo vreme ugodno, upati je tudi ugodnega vspeha. Slavno občinstvo bo z ozirom na dobrodelni namen gotovo rado in obilno segalo po tablicah. Ker bo že ob 2. uri popoldne začela svirati vojaška godba domačega polka, katero je gosp.

polkovnik brezplačno dovoliti blagovolil, in bo po g. G v a j e u postavljen obširen oder za one, ki bodo želeli sedé biti navzoči, upati je prav živahne zabave, katero bo pa povzdignila zlasti zavest, da se vrši podjetje na korist bolnim in onemoglim. Kdor more, naj dela za dobri namen. Tablice se dobivajo po vseh trafikah, loterijskih uradih in mnogih prodajalnicah. V nedeljo 2. oktobra se pa dobivajo tablice od 9. ure zjutraj do 3. ure popoldne pri odru na Kongresnem trgu. Tablica velja 20 kr.

(Razpisana) je služba sekundarija na medicinskem oddelku deželne bolnišnice v Ljubljani; plača letnih 400 gl. in 150 gl. doklade za poslovanje v blaznici, poleg tega prosto stanovanje, svečava in kurjava. Prošnje ravnateljstvu deželnih dobrodelnih zavodov do konca oktobra t. l.

(Novi pošti) otvorili ste se danes v Leskovci pri Krškem in v Št. Petru pri Rudolfovem.

(Novo postajališče) za osebe in prtljago otvori se jutri v Žerovnici med Javornikom in Lescami.

(Razpisani) ste učiteljski službi: Na trirazrednici v Zagorji tretja učiteljska služba; plače 400 goldinarjev in stanovanje. Prošnje do 14. oktobra c. kr. okrajnemu šolskemu svetu v Litiji. — Druga učiteljska služba na dvorazrednici v Košani; plače 400 gold. Prošnje do 15. oktobra c. kr. okr. šolskemu svetu v Postojini.

(Nemško-liberalni listi) toliko hujskajo proti koroškemu škofu g. dr. Kahnu zaradi jezuitov na Koroškem, da že preseda celó državni gosposki, ki je iz tega vzroka „Mariborčanko“ od srede zaplenila.

(Nemški „šulverein“) ima v nedeljo, 9. oktobra, v Mariboru zbor vseh svojih podružnic na Malem Štajarji.

(Umrla) sta v Lavantinski škofiji č. gosp. Fr. Bezjak, kn. šk. duh. svetovalec in župnik pri sv. Marku nižje Ptuja, in č. g. Fr. Roškar, kapelan v Zavrčah.

(Diurnista) za mesečno plačo 30 gl. išče c. k. okrajna sodnija v Marenbergu na Štajarskem. Zahteva se znanje slovenskega in nemškega jezika. Prošnje do 15. oktobra omenjeni sodniji.

(Roparica) napadla je te dni dvanajstletno Marijo Vitan iz Cmureškega okraja v nekem gozdu ter ji je pobrala obleko. Sum leti na neko Ano Bratkovič iz Koronga na Ogerskem, ktera se je že več časa okoli Radgone in Cmureka potikala.

(Ormož) 27. septembra: Tako slabega somnja že leta in leta nismo imeli, kakor je bil poslednji somenj sv. Matevža. Komaj 300 komadov goveje živine nalezlo se je skupaj in še tiste ste kljubu nizkim cenam dobri dve tretjini neprodani ostali. Tudi sadju je cena zeló padla. Za štartin ne dobiva se več nego 8, k večjemu 9 gold. Kljubu temu odpeljali so ga tujei do sedaj iz našega kraja 54 vagonov.

(Trboveljsko razstavo) ogledal si je v ponedeljek Nj. eks. mil. knezoškof Lavantinski, Jakob Maksimilijan, v torek pa Nj. eks. c. kr. namestnik baron Kubeck iz Gradea.

(Bralno društvo) ustanovilo se je pri sv. Jurji na Ščavnici dne 25. septembra t. l. Predsednikom si je izvolilo znanega korenjaka g. Jern. Košarja. Društvo šteje do sedaj 54 domačih udov.

(Izvoz sadja) preko Maribora po Pusterški dolini v južno Nemčijo je letos v resnici velikansk. Jabolk gré kar po cela vrsta vóz. Sto meterskih centov jih je poln voz in veljajo 400 do 450 gl.

(Obrednik za Bosno in Hercegovino) je izšel. Sestavila sta ta novi diecezanski ritual za cerkveno pokrajino bosansko-hercegovinsko nadškof Vrhbosanski dr. Josip Stadler in kanonik dr. Andrej Jagatič; glasbeni del pa je vredil dr. Fr. Fraidl, vseučiliški profesor v Gradci. Pregledali in potrdili so ga tudi škofje Marijan Marković, Paskal Buconjić in Matej Vodopić. Zraven Vrhbosanske cerkvene provincije bode ta obrednik tudi ukazan v Dubrovniški škofiji; v Zadarski in Šibeniški pa ga bodo rabili tako dolgo, dokler ne sestavijo lastnega. Tiskan je ta ritual v trojnem formatu: v najmanjšem (strani 368, stane vezan v chagrin z zlatorezom 1 gl. 70 kr.), v srednjem (strani 784, velja, enako prejšnjemu vezan, 3 gl.) in v največjem (podoben misalu), ki je pa še-le v delu.

Telegrami.

Budimpešta, 28. sept. V skupnem ministerskem posvetovanju se je sklenilo, da bodo

delegacije sklicane v dan 26. oktobra na Dunaji.

Zadar, 29. sept. Angleško brodovje pripulilo je včeraj popoldne ob 4. uri v Kotor. Admiralna ladija „Aleksandra“ pozdravila je avstrijsko zastavo, ki je visela na trdnjavi. Zadnja je odzdravila.

Metz, 29. sept. Kazenska kamora deželnega sodišča obsodila je Schnaebeleja ml. na tri tedne zopora in na globo 20 mark. Zatoženec je rekel pri zaslišanju, da zeló obžaluje to, kar je storil.

Belgrad, 29. sept. Volitve v skupščino vršile so se danes v najlepšem redu. Dosedaj znan je izid volitev v 120 okrajih. Vsi izvoljeni so pristaši združene vladne stranke, izimši pet ali šest poslancev, ki ne pripadajo nobeni stranki. Nobeden izmed izvoljenih ni pristaš Garašaninov. V šestih okrajih je volitev ustavljena, v dveh ali treh okrajih treba je nove volitve. Belgradski kandidatje dobili so po 1356 glasov. O izidu volitev v tridesetih okrajih še niso došla poročila.

Tuji.

28. se, tembra.

Pri **Mattcu**: L. Angelt, cenilni komisar, z Dunaja. — Käs in Bock, trgovec, z Dunaja. — J. Gschinhagl, trgovec, iz Prage. — M. Losar, trgovec, iz Budimpešte. — H. Kramer, trgovec, iz Inomosta. — H. Jerzabek, zasebnica, iz Dunajskega novega mesca. — E. Gabler, tovarnar, iz Linea. — C. Busch, trgovec, s Štajarskega. — J. Wagula, tovarnar, iz Gradea. — E. Printz, inženir, iz Pulja.

Pri **Slonu**: V. Falk, trgovec, iz Berolina. — J. Gala, tovarnar, z Dunaja. — J. Pototschnig, načelnik postaji, iz Dolenjega Avstrijskega. — F. Löhnert, deželne sodnije svetnik, iz Štira. — Dr. O. Krones, profesor, iz Gradea. — A. Ruderer, trgovec, iz Gradea. — Weselinovic, Skorič, Radukovič, Spučič, Lazarovič, Simič, dijaki, iz Slavonije. — A. Cziharz, trgovec, iz Karlovca. — Stanko Pruss, katehet, iz Ptuja. — F. Stajer, bilježnik, iz Metlike. — E. Schollmayer, nadlogar, iz Šneperka. — J. Schollmayer, dijak, iz Ljubljane. — J. Konte, zasebnik, z vnuroma, iz Tridenta.

Pri **Bavarskem dvoru**: Leschitz in Lakner, kupčevalec, iz Nemčije. — A. Preehtl, zasebnik, iz Gradea. — Maierle, Stampf, trgovec, iz Kočevja. — J. Teuhart, uradnik, z družino, iz Ljubljane.

Pri **Južnem kolodvoru**: F. Sandani, policijski nadkomisar, z Dunaja. — J. Wagenpfeil, zasebnik, s sinom, iz Celovca. — Nauka, Ilić, Dankovič in Novič, dijaki, iz Beleggrada.

Pri **Avstrijskem caru**: A. Olifaič, zasebnik, iz Beljaka. — A. Binder, zasebnik, s sinom, iz Maribora. — J. Ušeničnik, abiturijent, iz Poljan.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.		725.27	+9.8	sl. vzh.	oblačno	24.70
29. 2. u. pop.		723.87	+17.2	sr. jzap.	dež	dež
9. u. zveč.		725.92	+11.6	sl. zap.	dež	

Zjutraj dež, potem dež; opoldne se je prikazoval nekoliko solnce od 5. ure šel je močno dež, zvečer se je bliskalo na jugu. Srednja temperatura 12.9° C., za 0.9° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

30. septembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 10 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 30 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 „ 25 „
Papirna renta, davka prosta	96 „ 15 „
Akcije avstr.-ogerske banke	880 „ — „
Kreditne akcije	282 „ 90 „
London	125 „ 75 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleon	9 „ 94 1/4 „
Cesarski cekini	5 „ 94 „
Nemške marke	61 „ 50 1/2 „

St. 14893.

Naznanilo.

Zaradi oddaje zalaganja mestne občine Ljubljanske s šuto tekem let 1888, 1889 in 1890 vršila se bode

dne 6. oktobra t. l. ob 10. uri dopoldne

ustna in pismena dražba, h kateri so povabljeni podjetniki z opomnjo, da so dotični pogoji in cene v pisarni mestnega stavbinskega urada ob navadnih uradnih urah vsakemu na razpolaganje. (1)

Mestni magistrat Ljubljanski

28. dan septembra 1887.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani